

mind név és czimtarul is fogna szolgálni. — Felkéri tehát a t. erdőszliszt urakat, hogy az illető uradalmak erdeinek tértartalmát és az erdőszliszt urak névjegyzékét 1862 Május 1-ig B.-Szent-Lászlóra Veszprém megyébe (utolsó pósta Győr vagy Győr-Szent-Márton) neve alatt bérmentetlenül megküldeni sziveskednének.

E korszerű, valódi szükséglet pótló, hazafias vállalatot nem tudjuk eléggé t. olvasóink hő pártolásába ajánlani.

Különfélék.

A magyarországi erdőszegylet közlönye jelenleg a Main-Frankfurti „*Allgem. Forst- und Jagdzeitung*“. Legalább azt kell hinnünk, miután jóval több mint egy éve, hogy egy irott betűjét nem láttuk ez egyletnek s miután utolsó Oraviczán tartott közgyűlésének *terjedtebb* leírása is a nevezett lapban jelent meg először s eddig **csak is ott!**

A magyarizmus tulkapásai. (*Uebergriffe des Magyarismus.*)

Ily czim alatt jelent meg ismét egy a magyar edőszetre vonatkozó cikk a némethoni „*Allgemeine Forst- und Jagdzeitung*“ czimű folyóirat ez évi Februar havi füzetében, melyet hosszadalmas volta miatt itt csak kivonatilag közlünk, hogy t. olvasóinkat meggyőzhessük azon örvendetes tényről, mi szerint a magyar erdősznek is meg van a maga „Augsburgi nénikéje.“

A névtelen cikkiró, kire mint a madárra csak hangja után ismerünk, így kezdi: „A magyarizmus, a mitül már régen féltünk — az erdőszetben is kezd garázdálkodni. Mi a magyarizmustól a jogosultság bizonyos mértékét nem akarjuk megtagadni; sőt teljes szivünkől óhajtuk hogy oly nemzetiség, mely annyi lovagiasságot, oly férfias kitartást, oly nemes haza és szabadságszeretetet tudott nagyra nevelni, mint a magyar, gyöngillenül tartsa fel magát, virágozzék és gyarapodjék.“

Köszönjük! köszönjük!

„De csak idáig és ne tovább! A magyarizmus azonban e határon már tulment És ki tagadhatná, hogy a magyarizmus a többi nemzetiségek irányában hébe korba ne fajult volna keménységgé, sejszecsapásokká a tudomány és művészet ellen?! Például! Talán mást jelent e azon rendelet, melynél fogva Magyarország valamennyi főtanodáin csak magyar és semmi egyéb nyelven sem szabad előadni? És miután méltányos, hogy a magyarok azon állásba helyeztessenek,

„mikép tanulmányaikat *saját* nyelvükön is végezhessek, mi joggal von-
 „hatják meg e jogot Magyarország többi nemzetiségeitől, a németektől,
 „szerbektől, románoktól és tótoktól?! — És mivé legyenek az oly fő-
 „tanodák, melyekben minden előkészület nélkül oly tannyelvet alkal-
 „maznak, mely még koránt sincs a tudomány számára eléggé kimivelve,
 „és melyen tanítani még koránt sem bir a képességek elegendő száma?!“

E felsohajtás után, melyet névtelen jóakarónk a barbárság
 sötét éjjelébe való vissza süllyedésünk ez uj jelének szentel, kenet-
 teljesen emlékezteti a magyart mindenre, a mivel az szeretett sógorának
 tartozik; megdorgálja hálátlan magaviseleteért s áttér végül a magyar-
 országi erdős egylet keletkezésének s történelmének vázlatára.

A magyar nyelvnek az egylet nyelvére való elfogadását annak
 halálával azonosnak tartja, mind a mellett azonban állítja, hogy az
 erdöszegylet a magyar nyelvtől nem tagadta meg elismerését, miután
 „az 1857-ki közgyűlésen **Roxer** német erdőgazda indítványa folytán
 „határozatba ment a magyar erdőszeti szótár megalapításának bevezetése.“

Továbbá azon bizoltmányról értekezik, mely 1860-ban az er-
 dőszeti és vadász műszótár, meg egy népszerű erdőszeti tankönyv szer-
 kesztése céljából alakították. „Sőt megkísérlette az egylet, saját fo-
 lyóiratát magyar fordításban is kiadni.“

Ez utóbbiakra nézve ismét csak a „Vadász és Versengylap“
 tavalyi folyamában „Az erdőszeti magyar irodalom ügyében“ irt czik-
 keinkre utalunk.

„Az említett szótár persze hogy még nem jött létre; de azon
 „négy év alatt, mely e határozat óta lefolyt, mégis már komoly lépések
 „történtek.“

„A német erdőügyelő **Fuchs** „Die Urwälder Ungarns“ czimű
 munkájához erdőszeti műszó gyűjteményt csatolt magyar fordítással.“

„Divald cs. k. erdőbecslő Selmecezen és Vágner a selmeczi A-
 „cademia cs. k. segéd tanára közösen hozzá fogtak a magyar erdőszeti
 „szótár szerkesztéséhez.“

Igen ám! csak hogy **Roxer** és **Fuchs** német névvel bir ugyan,
 de különben testestül lelkestül becsületes magyar ember; mindkettő e
 folyóirat nagyra becsült munkatársa! — Fuchs e kívül az említett
 kicsike szógyűjteményt tudtunkkal korántsem az egylet nevében vagy
 megbízásából csatolta nevezett munkájához.

Divald és Vágner pedig csak is azért fogtak saját felelőségükre
 az erdőszeti műszótár szerkesztéséhez, mert az egylet ebbeli tevékeny-

sége fölött *tökéletesen* kétségbe estek; tehát szinte nem az egyeslet nevében és nem annak megbízásából.

„Hogy nem történt több, hogy nevezetesen az erdőszegylet nem „lett többet“ *a semminél*, azt névtelen cikkiró a volt kormányra rója, azután pedig neki iramodik és nagy pathosszal azt mondja:

„Most azonban, miután Magyarország alkotmányát visszanyerte és „Ausztria alkotmányos állammá lön, most az erdőszegyletnek is új küzdelem tere nyílt.“

Az egyesletnek tökéletes reorganisációját szükségesnek tartván és kilátásba helyezvén cikkiró, igéri, hogy az a magyar erdőszeti műszótár és néhány magyar nyelvű s Magyarhon viszonyaira számított tankönyv szerkesztésére kegyeskedendik *hatni*.

Valóban egészen elérzékenyül az ember! annyi kegy, annyi nem remélt jóság és atyai gondoskodás fölött!! —

„Többet azonban a magyarság az erdőszetben nem érhet el.“ — Hogy mit képzél — *nagyra nőjön ügytársunk* — ezen „több“ alatt, azt saját szavaiból méltóztassanak megítélni: „A magyar erdőgazdászati „épen olyan esztelenség mint a magyar természet. A fák, a talaj, az „égalj, az anyagi munka nem ismer nemzetiséget, ő nem törődik azon „emberek érzéseivel, melyeknek szolgálnia kell, sem azon nyelvvel, „melyen azok beszélnek.“ Ez valóban mulattató volna, ha nem szolgálna az emberi ész tévedéseinek oly szomorú bizonyítványául. — Cikkiró úr leghőbb óhajtásai közé tartozik tehát az, hogy a fák, a talaj, az égalj mind *németül beszéljenek?* mert valóban oly képtelenséget másról föltenni, szerintünk csak az képes, a ki maga is abban laborál.

Miután kedves ügytársunk a külföldnek a német tudományosság elismert egész alaposságával és hosszadalmasságával bebizonyítani törekedett, hogy a fák honunkban csak ugyan soha sem fognak magyarul beszélni, atilát vagy kalpagot viselni, vagy bajuszt növesztetni, áttér Divaldnak főntebb említett a Vadász és Versenylap-ban megjelent cikkeire, illetőleg azon röpiratra, mely azok elseje és harmadikából alakult, s miután őt lekorholta volna, mert az „*Ungar*“t is, meg a „*Magyar*“t is *magyarnak* nevezi, megismerteti az általa indítványozott magyar egyeslet Programját, egyebek közt azt is említvén, hogy az új egyesletnek egyik feladata volna, erdőszeti „mindenest“ fizetni és tartani a magyar nagybirtokosok számára, és alig ha nem *saját vágyai után ítélvén*, azt is gyanítja, hogy Divald talán hajlandó volna ez állomást a maga részére igénybe venni. — Divald azonban biztosítja a tisztelt

urat, hogy ő nékie elégséges kenyere lévén, állásával beéri s hogy az indítványozást belőle nem az éhség sajtolta ki, hanem valóban csak azon tiszta szándék, hogy avval használjon.

Sőt négy szem közt azt is megsúghatjuk, hogy Divald, a névtelen cikkíró éppen kérdésben levő sorai által megkapatva, késznek nyilatkozott az érintett állomásra nézve éppen a tisztelt collega úr érdekében minden tőle telhető uton módon a maga idejében korteskedni; s így tehát legyen vége az úgy sem szép kenyéririgykedésnek.

Befejezésül a kérdésben levő cikk Divald és társainak (*Consorten*) 5 jó tanáccsal szolgál, melyekre azonban az illetők csakugyan nem, azon részről pedig éppen nem szorultak; úgy például az ajánlatik nékiek, hogy a megkezdett műszótáron szorgalmasan tovább dolgozzanak!

Másrészt pedig e tanácsokat nem követelhetik, mert no de lássuk a tanácsot magát.

„Azt tanácsoljuk nékiek:“

3. „Hogy oda hassanak, mikép az egylet mostani folyóiratának „hasábjai az országban élő minden nyelv számára megnyiljanak.“

Mi ugyan teljesen tudjuk e gondolat eredetiségét, cosmopolita nagyszerűségét és monstre — voltát méltányolni, de megvalljuk, mikép az nekünk némileg mégis elkésettnek látszik; — Bábel tornya építése idejében azonban ez eszmével okvetlenül nagy „furórét“ csinált volna a tisztelt névtelen, ki is végül rossz néven veszi Helm úrnak, hogy Februariusi füzetünkben idézett röpiratát túl félénken (*zu schüchtern*) szerkesztette; azt pedig, hogy Helm úr a selmeczi erdősztanoda megmagyarosítását komolyan szükségesnek és lehetségesnek tartaná, éppen nem hiszi s úgy vélekedik, hogy ez Helm úr részéről csak az „ellenfelek megnyugtatóására czélzó concessio“ akart lenni!

Hogy ez ismertetésnek mi a morálja, azt meghatározni — nyájas olvasónkra bizzuk.

E.

Tulajdonos kiadók és felelős szerkesztők:
Divald Adolf és Vágner Károly.

Selmecz, 1862. Nyomatott LORBER FERENCZ-nél.